

**Striedavá starostlivosť o deti,
slovensko-česká spoločnosť**

Hlaváčikova 26, 841 05 Bratislava, Slovenská republika
IČO: 42176743, striedavka@striedavka.sk, www.striedavka.sk

Desať rokov striedavej osobnej starostlivosti na Slovensku. Bude striedavá starostlivosť uprednostnená?

Bratislava, 1. 7. 2020

Už 10 rokov môžeme na Slovensku využívať striedavú starostlivosť. Stane sa štandardom?

V roku 2005 začal na Slovensku platiť nový zákon o rodine, ktorý nahradil predchádzajúci zákon z roku 1963. Namiesto dovtedy používaného pojmu „zverenie dieťaťa do výchovy“, nový zákon zaviedol pri rozvode rodičov maloletého dieťaťa „zverenie dieťaťa do starostlivosti“. V novom zákone absentovala možnosť zveriť dieťa do striedavej starostlivosti. Možno by to nebolo prekvapujúce, keby rodičia v susednej Českej republike nemali v tom čase striedavú výchovu už 7 rokov sprístupnenú. Českí rodičia si ju vyžiadali už v roku 1998.

Niektorí rodičia na Slovensku sa tiež chceli po rozvode alebo rozchode starať o deti striedavo. Chceli dieťaťu zabezpečiť, aby trávilo aj po rozvode dostatok času s otcom a dostatok času s matkou. Nakoľko zákon o rodine nepoznal možnosť striedavej starostlivosti, sudy návrhy odmietali.

Jozef Ďurček sa však nedal odradiť. Povedal si, že ak zákon neumožňuje striedavú starostlivosť, treba ho zmeniť. Napísal novelu zákona o rodine, ktorá mala zaviesť možnosť zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti. Nezaradení poslanci Kuruc a Liška predložili návrh zákona do parlamentu. Napriek tomu, že ministerstvo spravodlivosti ani ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny neodporučili návrh schváliť, poslanci sa nedali odradiť a návrh jedhlasne schválili.

Štátne inštitúcie zostali zaskočené. Napriek ich nesúhlasu aj na Slovensko prišla striedavá starostlivosť a neboli na to pripravené. Chýbali informácie.

Spoločenský vývoj si vyžiadaval striedavú starostlivosť a rodiny ju začali využívať. V nasledujúcom roku 2011 v takmer 5% prípadov boli deti zverené do novej formy starostlivosti oboch rodičov.

Za osem a pol roka platnosti zákona bolo zverených do striedavej starostlivosti približne 10 000 detí. Využívanie „striedavky“ stále rastie a v roku 2018 dosiahlo 9,43 %. V rámci Slovenska však vidieť výrazné rozdiely. Kým vo východnej časti štatistika odhaľuje len niečo cez 5 % rozhodnutí o striedavej starostlivosti, v Trenčianskom kraji to bolo v roku 2018 skoro 15 % a v Bratislavskom kraji takmer 20 % rozhodnutí.

**Striedavá starostlivosť o deti,
slovensko-česká spoločnosť**

Hlaváčikova 26, 841 05 Bratislava, Slovenská republika
IČO: 42176743, striedavka@striedavka.sk, www.striedavka.sk

V porovnaní s vyspelými krajinami sú slovenské čísla nízke. Časté využívanie striedavej starostlivosti v Škandinávii neprekvapuje. Polovica švédskych rozvedených rodičov v roku 2015 tvrdila, že deti trávajú rovnaký čas s mamou a rovnaký čas s otcom. Zaujímavé však boli štatistiky z Belgicka, v ktorom je striedavá starostlivosť uprednostnená od roku 2006. Detí, ktoré bývajú po rozvode rovnako alebo takmer rovnako u oboch rodičov, je tu od 43 do 50 percent v závislosti od regiónu. Prekvapili informácie zo Španielska. Podľa údajov z roku 2017 išlo po rozvode do striedavej starostlivosti približne 30 % detí v rámci celej krajiny, pričom na Baleárskych ostrovoch to bolo 47,2 % a v Katalánsku 44,9 %. V susednej Českej republike súdy v roku 2018 zverili po rozvode do striedavej starostlivosti viac ako 12 % detí.

Hoci bola striedavá osobná starostlivosť u nás zahrnutá do zákona o rodine už pred 10 rokmi, dodnes nie sú všetky súvisiace zákony aktualizované a nie všetky počítajú s touto možnosťou. Nedávno sa nám ozvali rodičia dieťaťa s ťažkým zdravotným postihnutím. Otec sa doma celodenne staral o dieťa a poberal príspevok na opatrovanie. Rodičia sa rozvedli, dohodli sa na striedavej starostlivosti o dieťa a ÚPSVaR okamžite odňal rodičom príspevok na opatrovanie.

Zaradenie striedavej osobnej starostlivosti do legislatívy rozhodne malo zmysel. Slovenské rodiny prijali striedavú starostlivosť a využívajú ju čoraz častejšie. Pokiaľ by štát podporil takéto usporiadanie po rozvode, mohlo by sa ešte viac rozšíriť. Po 10 rokoch od zavedenia striedavej starostlivosti je vhodné začať diskusiu o povýšení striedavej starostlivosti na štandardné usporiadanie po rozvode, hoci nie vždy povinné. Ak sa nájde vážny dôvod, prečo by pre konkrétne dieťa nebolo dobré, súd by mal nariadiť iné riešenie. Podobné znenie zákona majú v Belgicku už od roku 2006 a môže slúžiť ako vzor pre ďalšiu úpravu slovenského zákona o rodine.

Túto tlačovú správu si môžete stiahnuť z

http://www.striedavka.sk/01_custom_content/dokumenty/TlacovaSprava20200701.pdf

Bohuslav Lenghardt

OZ Striedavá starostlivosť o deti, slovensko-česká spoločnosť